

LENKAMS NEPATINKA TAUTŲ SĄJUNGOS POLITIKĄ

Jiems norisi didelės armijos, paskui Lietuvos

Prez. Wilsonas Washingtonė, turi daug darbo

LENKAI NORI TURĖTI
SKAITLINGĄ ARMIJĄ.

Nes be jos jiems negalima pavergti Lietuvos.

Variava, vas. 26.— Čionai atkeliavo talkininkų mūšiu. Lenkų vadai ir veikėjai ėmė misijai skysties, jog lenkams labai nepatinka tautų sąjungos politika, paliečianti išginklavimo reikalus. Išginklavimas lenkus didžiai baugina.

Lenkai opozicjonistai stovi už tai, jog Lenkijai yra būtina reikalinga milžiniška armija. Jie sako, jog lenkų tautai suvienyti negalima apsieiti be tokios armijos. Girdi, atnaujinama Lenkija ir atgaivinama tauta turi būti staciona ant stiprių militarių tradicijų. Lenkams be kitko, sako, reikia atgaivinti Lietuvą ir Baltarusiją, nes tos šalys priklausančios istorinei Lenkijai.

Išdidžia amerikonus.

Skaitlingos armijos reikalauja lenkai nacionalistai demokratai. Jie sako, jog Lenkija visais kais yra apsupa alitrij priekininkų. Policija labai ištūta. Tos pozicijos, sako lenkai, svetimiečiai, ypač amerikoniai, gerai nesupranta.

Jie tvirtina, jog trumpoj ateityj vokiečiai prieš juos ištiesia ekonominį hotagą. Vokiečiai veikia atgaivinti spėkas kaip Lenkijoj, taip Rusijoj. Tuomet be skaitlingos kariuomenės Lenkija tikrai turės daug nukentėti.

Misijs persėpa lenkus.

Amerikoniai misijos nariai pasikvietė andai pas save kairiuos lenkų vadus. Amerikoniai jiems nurodė, jog lenkai netaktiniai elgtis, pagedaudami to, kas nėra galima.

Misijos nariai pažymėjo lenkams, jog jų sumanoma skaitlinga armija nesutinka su tautų sąjungos pamatiniais principais. Be to, kad lenkai savaliai mėginami nustatyti rubežius (Lietuvos pusėje) pakelia naujas suirutes ir nepasitenkinimus.

Sutinka su konferencija.

Lenkai mielai sutinka su talkininkų sumanyta konferencija, kurioje pakviesta visos Rusijos gyventojų partijų ir tautų atstovai.

PREZIDENTAS WILSONAS
SOSTINEJE.

Pasirašė ant karės mokesčių biliaus.

Washington, vas. 26.—Vakar anksti ryte prezidentas Wilsonas buvo Baltuose Rumuose po ilgos kelionės. Ir kuovėliaus ėmėsi darbo savo privatiniam ofise, kur kravos dokumentų sukrauta.

Sešių milijardų dol. karės mokesčių bilij prezidentas savo parašu patvirtino traukinyje, keliaudamas iš Bostono. Tą bilij jo sekretorius Tumulty buvo jam atvežęs Bostonan.

Prezidentas turės savaitę pilną darbo. Nes neatmainomai sakoma, jog jis aplink ko 5 dieną ir vėl iškelsis Europon.

Vakar po pietų prezidentas turėjo posėdį su savo kabinetu. Šiandie turės vakariene su kongreso užsienių reikalų komitetais.

Bytoj prezidentas peržiūrėnės Columbia distrikto sugryžusią kariuomenę.

Prezidentas namie nebuvo keise tris mėnesius.

PILSUDKIS — LENKŲ
DIKTATORIUS.

Paryžius, vas. 26.—Aną dieną lenkų armijos vadas ir šalies diktatorius pranešė lenkų susirinkimui Washingtonė, jog jis rezignuoja.

Susirinkimas jo rezignacijos nepriėmė ir tolesniai paliko jį diktatorium.

Po kito paskui ir premjeras Paderewski padavė Pilsudskui rezignaciją. Bet ir šita rezignacija palikta be nieko.

Sakoma, Paderewskio rezignacija buvusi tik paprastas formaliskumas.

TROCKIS JAU "MARŠALAS".

Variava, vas. 26.—Žinomas rusų bolševikų vadas Trockis šiandie savo draugų yra vadinamas ne kitaip, kaip tik "maršalu". Devs generaliską mudiernę ir nešiojas karda. Stotosi jis labai didelis "bajoras", anot gautų čia žinių.

I savo raudonosios gvardijos kariuomenės visuomet krepšiai tik su tokiais šodžiais: "Sveiki, mažieji kareiviai!"

SUŠTĖS SUŠTĖS KARIUOMĖ

MEKSIKOS REIKALAI
PALIEKAMI SUV.
VALSTIJOMS.

Kas veiklama taikos konferencijos.

Paryžius, vas. 26.—Taikos konferencijoje nepamiršta nei Meksikos stovio klausimo. Kaip žinoma, toji šalis neša tokį vargą, kokį šiandie vėlka Rusija.

Vietos laikraščiai paskelbė, jog Meksikos reikalai ir visos šalies stovis yra artimiausi SUV. Valstijoms. Tad kaip Prancūzija, taip Anglija Meksikos reikalus paveda SUV. Valstijoms.

Be to laikraščiai paskelbė, jog bus steigiamas tarptautinis bankininkų komitetas apdrausti Meksikoje žmones, indėjusius ten savo kapitalus.

Carranza turi atstovą.

Meksika nėra reprezentuojama taikos konferencijoje. Bet čionai vieši Alburto J. Pani, Meksikos prezidento Carranzos personalis atstovas.

Matosi, jog taikos atstovai su Carranza atstovu turės progos pasitarti apie tos šalies reikalus.

Kiek žinoma, konferencijoje bus aptariamas tarptautinio bankininkų komiteto suorganizavimo sumanymas.

Karės autoriai atrasti.

Taikos konferencijos subkomitetas, kuriam pavesta ištirti ir susekti buvusios karės autorius, savo darbus pabaigė.

Pasekmės nepaskelbtos viešumon. Aną dieną tuo tikalu visų pilnojo komiteto nariai turėjo susirinkimą. Spėjama, jog komitetas turėjo priimti ir patvirtinti subkomiteto darbus. Visa tai bus paruošta paduoti taikos konferencijai.

Taip pat manoma, jog subkomitetas suėkė karės kaltininkus tik iš moralio atžvilgio, nežiurint techniskųjų anų didelių prasizengimų.

Skubinamas atlyginimo darbas.

Komisija, kuriai pavesta ištirti visur padarytus nuostolius karės metu, skubina su

PAKLOTA DAR VIENAS
BOLŠEVIKŲ VADAS.

Bolševikams tad duota progą kelti riaušės.

Berlynas, vas. 26.—Bottropo distrikte, Westphalijoje, valdžios kariuomenė nušovė bolševikų vadą Feldzennek. Kareiviai jį norėjo areštuoti. Bet jis pasipriešino. Gi paskui norėjo pabėgti.

Bremene tvarką pravedė Gerstenburgo kariuomenės divizija. Dabar toji divizija nuyko į Bottrop distrikta.

Aną dieną Duesseldorfe turėjo įvykti municipaliai rinkimai. Padukę bolševikai sunaikino rinkimų skrynelės ir visus rinkimams pagamintus daiktus.

Kitur, Rhine distrikte, bolševikai taip pat sunaikino rinkimų prietaisus. Ir dar buvo reikalaujami atiduoti balsuotojų sąrašus. Vietomis žmonės smarkiai susirėmė su bolševikais.

Iš Munchio gauta žinių, jog tenai visas garnizonas perėjo bolševikų pusėn. Bolševikai ten dabar jau ir šeiminkauja.

Bavarijos vyriausybė, kuri savo keliu dar gyvuoja, į Munchio apylinkės sutraukė skaitlingą kariuomenę. Kariuomenė veikia užtaukus bolševikus.

Policija suareštavo girtą Joseph Flanagan, 64 metų ir uždarę Clark gat. policijos nuovadon. Vietoje išsipagirioti senis Flanagan nuovadoje mirė.

savo darbais. Jos du subkomitetai jau baigia tvarkyti nuostolius ir studijuoja ty nuostolių vertę. Taip pat studijuoja Austrijos ir Vokietijos ekonominį stovį, kad patirti, kiek tos šalys įstengs duoti atlyginimo.

Nepamirštami nei albanų reikalai.

Oficialiam konferencijos pranešime sakoma, jog talkininkų atstovai išklausė albanų reikalavimų. Tuos reikalavimus išdėjo Turkhan paša. Albanų visus reikalus paskui pavestas grnių reikalų komitetui.

SUARESTUOTAS PRINCAS
LEOPOLDAS.

Londonas, vas. 26.—Munchio suareštuotas Bavarijos princas Leopoldas, kuris kituomet vadovavo vokiečių armijoms Lietuvoj ir Lenkijoj. Jis ir jo brolis, sosto įpėdinis, intariamu suokalbėje, kurs surištas su premjero Eisnerio nužudymu.

Radene nepavyko bolševikams sukelti revoliucijos ir teroro.

SVEDIJA IŠVARO LUDEN-
DORFFĄ.

Londonas, vas. 26.—Vokiečių gen. Ludendorff apšleido Svediją. Iškeliavo jis Vokietijon, anot pranešimo iš Stockholm. Svedijos vyriausybė liepusi jam išsikraustyti.

PALIEKA TRUPUTĮ ALKOHOLIO.

Washington, vas. 26.—Kongreso juridinis komitetas nusprendė, jog po liepos 1 d. kuomet įvedama demobilizacijinė prohibicija, gerimuose leidžiama pavaruoti pusė nušinkio alkoholio.

Taip pat leidžiama privatiems žmonėms turėti svaigalų tiek, kiek patinkama, bi tik jie nebutų pardavinėjami.

REZIGNAVO ISPANIJOS
MINISTERIAI.

Madridas, vas. 26.—Rezignavo ispanų ministerių kabinetas su premjeru Romanones.

Karalius prašė kabineto pabuti savo vietose, kol parlamentas pravesis biudžetą. Paskui jis galėsias parupinti naują kabinetą.

SUARESTUOTAS UŽ VA-
GYSTĘ.

Suareštuota mergina Edith Becker alias Baker, kuri paeinanti iš žymios šeimynos Milwaukee. Jinai bent pati taip tvirtina.

Suareštuota už pavogimą brangaus kailio kepurės Oscar P. Larson krautuvėje, 105 East Garfield boulv.

Trockis pralaimėjo 7
mušius su viena dienaBOLŠEVIKAMS NEPAVYK-
STA BRIAUTIES PIR-
MYN.

Tai jiems ne beginklius žmones žudyti.

Gelsingforsas, vas. 26.—Nuo to laiko, kuomet andai rusų bolševikų galva Trockis buvo paskelbęs generalij užpuolimą prieš Estoniją, Lietuvą ir prieš kitas Pabaltijos šalis, ligšiol bolševikai niekur pirmyn nepasivarė.

Didžiausieji mušiai tečiaus įvyko praėjusį sekmadienį Estonijos fronte. Tenai bolševikai labiausia užgult. Nes jiems tas frontas yra arčiausias, parankiausias ir svarbus apsaugoti Petrogradą, kuris jau buvo pradėjęs slysti iš jų rankų.

Anot generalio estonų kariuomenės štabo, Trockis, kai po karės komisaras ir naujos rūšies "maršalas", mėgino pasivaryti pirmyn 150 mylių ilgio frontu, tarpe Narva ir Marienburg.

Tam fronte Trockis pastatė 32 batalijonų infanterijos ir kiek ten artilerijos.

1,000 šovinių paleista.

Miestan Narva bolševikai paleido apie 1,000 šrapnelių ir mėgino eiti pirmyn. Bet buvo atmušti. Paskui ir vėl bolševikai buvo susitvarkę at-

kon. Bet ir vėl estai juos atbloškė.

Ir taip net 7-nis kartus bolševikai mėgino paimti Narvą arba nors miesto apylinkes. Bet visus kartus buvo atmušti.

Paskutiniu kartu bolševikai buvo priversti bėgti didžiau sioje betvarkėje. Trockis su savo "štabu" dar toliaus ir nežinia kur buvo atsidūręs, kuomet jo "armijai" pasidarė karšta ir tai dar žiemos metu.

Bolševikai po to smugio visgi dar atsipeikėjo ir už kelių verstų išnaudojo ima tvarkyties.

Pskovo žone prieš bolševikus veikia garsaus rusų korpuso dalis su pulkininku Balasovic.

Grumoją suomiams.

Trockis pagaliam pradėjo grumoti jau ir suomiams. Nes suomiai ne tik duoda pagalbą estams, bet dar suomų kariuomenė sutraukiama į bolševikų pasienį. Bolševikai bijosi jų užpuolimo. Tad Trockis ir ima jiems grumoti.

Bet ar kartais suomiai nebus svarbiausieji žmonės, kurie prisidės prie nušlavimo bolševikų ne tik iš Pabaltijos, bet ir iš Rusijos.

Bolševikai visiemis grumoją. Tai paprastas jų darbas. Tik visas jiems vargas, kad jiems niekur nesiseka ir niekas nebijo jų grumojimų.

PO "PRIMARY" BALS-
VIMŲ CHICAGOJE.

Vakar Chicagoje įvyko skyrimai kandidatų į įvairias vietas. Tai buvo, taip vadina, mieceji "primary" balsavimai.

Republikonų partijos kandidatų nuskirtas dabartinis miesto majoras Thompson. Demokratai — pavioto Cook klerkas Sweitzer.

Thompson gavo apie 40,000 balsų daugiau už kitų frakcijų siulomus kandidatus.

Sweitzer iškėjo beveik su 61,000 balsų didžiuma.

Tad ateinančiais rinkimais svarbiausieji kandidatai į majorus bus Thompson ir Sweitzer.

Be šitų tečiaus kandidatų dar statys nepriklausant jokiui partijai prokuroras Hoyne ir buvęs majoras Harrison. Į lenktynes rinkimų metu dar stos ir Darbo partijos kandidatas — Chicago Darbo Federacijos pirmininkas Fitzpatrick.

Pasirodo, jog piliečiai visgi dar daug pasitiki dabartiniu majoru, jei kitų republikonų partijos frakcijų statomi kandidatai palikti ant šalies.

Viena lietuvių frakcija buvo stojusi už kapit. Merriam. Bet tasai kandidatas paliko toli

trukimą, kuomet jis įsakė uždaryti salionus sekmadieniais. Bet, matyt, tas įsakymas daugeliui daug gera padarė, jei šiandie piliečiai jį paromia.

Sweitzer yra visai naujas žmogus. Visi demokratai stipriai paliko. Nes tai geras žmogus. Dar neseniai patavęs paprastas rankpelnis.

BOLŠEVIKAI NORĖJO IN-
EITI PRANCUZIJOJ.

Paryžius, vas. 26.—Prancūzijoje suimta trys bolševikų agentai, kurie čia atkeliavo su 60 prancūzų pabėgėlių. Pas juos atrasta pusantro milijono bolševikiškų rublių.

BUDAPESTE VISKAS AP-
RIMO.

Berne, vas. 26.—Ungarijos sostinėje Budapeste praveista tvarka. Viskas aprimo, kuomet paskelbta karės stovis ir suimta bolševikų vadai.

— Paryžius, vas. 26.—Talkininkai panaikino blokadą Tarpžemių jurių rytuose.

ORAS

VASARIO 26, 1919 M.

Chicago. — Šiandie ir rytoj paskaičiuoti šaltis, ryškūs

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

"DRAUGAS"

Elia kasdien iškylus nedidelius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusmetiui \$3.00
Prenumerata mokama išlaik. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujo Metų. Norint permainyti
adresą vanda reikia prašyti ir seną
adresą. Piniginį gairiūsių siųsti išper-
kiant krasoje ar ekspres "Money Order"
arba įdėdami pinigų į registruotą
laiką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Sunkios Dienos Bavarijoje.

Bavarija, klaus ir dailės tē-
vynė, visuomet budavo labiau
linksmas negu pikta. Ji nuolat
priešindavosi Prūsijos žiauriai
politikai. Dabar Bavarija pa-
sadarė pilna krauju.

Kaikurie prancūzų laikraš-
čiai, tarp kitų Petit Parisien,
de Eisnerio nužudymą meta
kalte ant monarchistų. Bet
grafas Arco Valley nepriklaus
prie rimtų Bavarijos mo-
narchistų. Žinia, kad jis pa-
laidai gyvena. Priešas, kad
pas jį atrasta monarchistų
slaptų dokumentų, netikėtinas.
Nei vienas teroristas, eidamas
žudyti politikių priešę, nesine-
ša dokumentų. Čia yra kas
nors kitaip.

Bavarijos visuomenė, mato
mai, buvo nusprendusi smar-
čiai kovoti su socializmu. Tę
pajutusias trys socialistų sro-
vės: didžiūnos socialistai, ne-
prigulmingieji ir spartakai
padarė sutartį. Sutarusiųjų
vis-gi nėra tiek, kiek yra cen-
tro didžiūnos. Tai-gi jiems
reikia centrą suskaldyti.

Centro partijos vyriausybę
pasimūšę į politiką pripažis-
tančią Bavarijos respubliką.
Bet žmonių kirdyse liko daug
priešikimo prie Wittelsbachų
karališkos giminės, kurios is-
torijoje buvo ir poetams me-
džiagos.

Apskelbus, kad monarchistai
sukilo, gal ir išties sukili
monarchistai jaučiantieji as-
monys palikdami kitus giliau
politiką suprantančius be pa-
ramos. Sukilėliai nelaimės, nes
jie neorganizuoti ir neturi va-
dy. Paskėdė bus tik centro
partijos susilpnėjimas.

Trijų socialistų partijų
sutartis Bavarijoje skiriasi
nuo Berlyno ir visos Vokietijos
socialistų taktikos, kurią
palaikė Eisner. Eisnerio žuvi-
mas išeina joms ant naudos.
Kitąsyk Neronas Rymą pade-
gęs, kalte metė ant krikščio-
nių. Mes nedrįstame tvirtinti,
kad trijų socialistų partijų
sutartis nužudė Eisnerį ir kal-
tę metė ant monarchistų.

Bet mes žinome, kad Eisne-
rio nužudymas išeina tik tai
sutarčiai ant drilinkos nau-
dos, kad leidžiamosios ant
monarchistų paskalos neilai-
ko kritikos. Delto palauksime,
kad daugiau gausime žinių, kad

Naujoji paliauba, lenkai ir Lie- tuviai.

Naujosios paliaubos sąly-
gose talkininkai smarkiai už-
tarė už lenkus, atiduodami
jiems netik tas žemes, kur
žmonės lenkiškai kalba, bet ir
tas, kuriose kitados kalbėjo
lenkiškai, o dabar jau vokiš-
kai. Mums tose sąlygose svar-
bi yra ta aplinkybė, kad len-
kai dabar prieina Baltosios
Jūros, gaudami miestą Danzi-
gą, kurį jie vadina Gdanaku.

Lenkai labai smarkiai varėsi,
kad gautų Lietuvą po savo val-
džia. Amerikai ir kitiems tal-
kininkams jie prirodinėjo, kad
tikslai per Lietuvą gali prieiti
prie jūros, o be priėjimo prie
jūros negali gyventi.

Smarkus lietuvių protestai
padarė nors tiek naudos, kad
talkininkų politikai surado
lenkams priėjimą prie jūros
per Danzigą arba Gdanaką.

Lenkai, žinoma, nesiliaus
reikalavę Lietuvos po savo val-
džią, nes jie nori užimti
kuodaugiasiausiai. Prancūzai
jiems pritaria dėl priešasčių,
kurias seniau minėjome. Bet
yra viltis, kad ne visi talki-
ninkai pritarė lenkams ir pran-
cūzams, norintiems Lietuvą
padaryti Lenkijos dalimi.

Nors nei laikraščiai, nei ofi-
cijaliai asmenys nepasakė kas
pakreipė talkininkų politiką į
šalį naudingą Lietuvai, tačiau
mes spėjame, kad tai padarė
Suvienytos Valstijos. Wash-
ingtono diplomatai, tiesa, tik
mažytę dalelę išpildė iš to ko
norėjame, bet santikinas. Jie
mums parodydavo neoficija-
liško kirdingumo kuone dau-
giau negu lenkams, kurių
nuomones atydziau apsvartinė-
davė. To kirdingumo visųjų
ieškodami, matome, kad Ame-
rika pagerino Lietuvos buvį,
nukreipdama lenkus nuo Ne-
muno prie Vislos angos. Ti-
kimės toliaus susilaikę dau-
giau to prielankumo ženklų.

Naujų lėradimų Nauda.

Subatoje, 22 vasario, 1919,
laivyno sekretorius Daniels
sėdėdamas namiejo, Washing-
tone, D. C., tarė savo pavaldi-
nini: "Pažūrėk tamista ar
negalima telefonu pasiūnėkti
su prezidentu." Prezidentas
tuom tarpu buvo Atlantiko van-
denyne ant laivo George Wash-
ington keletą šimtų mailių nuo
krauto. Pasirodė, kad galima
pasiūnėkti telefonu nežiurint
tokios tolinos ir nežiurint to,
kad nėra viety tarp laivo ir
miesto. Užtat yra bevielų te-
lefonų. Sekretorius valandėlę
kalbėjo su prezidentu apie
svarbius dalykus, abudu aiš-
kiai girdėdami vienas kito bal-
są.

Reikia pridėti, kad toki iš-
radimai kaip bevielis telegra-
fas kol kas labai nedemokra-
tiški. Jais gali naudotis tik
patys augstieji asmenys ir tik
patiems svarbiems reika-
lams, nes jie begalo brangūs.
Reikia tikėtis, kad ilgainiū tas
išradimas atpigs ir bus priei-
namas didesniai žmonių skai-
čiui.

Girdėtis, kad atrasta priemo-
nių ir lakstytuvams skirti la-
bai angai. Iš šiol didžiūnosio-
ji klutis buvo oro retumas
augštumoj. Rotamo oro lekio-
tojas netaurėdavo kuoni kvė-
puoti. Dabar esą atrastų prie-
taisų šita klutį pralaukti.
Kas žino, ar bus, kad laksty-
tų.

Airių Neprigulmybė.

Kovodami už Lietuvos ne-
prigulmybę mes taip pat nuo-
kirdžiai pritariame visų kitų
tauty laisvei. Patys kentėję
daug prispaudimo nuo sveti-
mų, gerai suprantame airių
jausmus, užaugusius ir sustip-
rėjusius bekenčiant svetimą
jungą.

Džiaugėmės, kad mūs Prezi-
dentas skelbė pavergtųjų tau-
tų laisvę ir nuliudome patyrę,
kad Viešpatijų Sąjunga į savo
konstituciją įtraukė Dešimtą-
jį punktą, apsaugojantį valdo-
mų žemių čielybę. Tas punk-
tas reiškia Anglijos čielybę su
kuria nesutaukoma Airijos ne-
prigulmybė. Jei tat paskandė-
jo mums, tai dar daugiau su-
krūvino kirdį airiams.

Airių susirinkimas.

Nedėlioje, 23 vasario, 1919 m.,
jie laikė didį susirinkimą Phi-
ladelphijoje. Tame mieste gi-
mė Amerikos neprigulmybė,
tame mieste ir kitos tautos
išreiškia savo troškimus, be-
siekdamos laisvę. Pranešimas
apie tą susirinkimą jau tipo
"Drange" pereito panedėlio
numeryje. Dabar mes tik at-
kreipiame skaitytojų domą į
didelę vertę susirinkimą. Jo
pasekmės gali būti milžiniš-
kos.

Airijos ir Anglijos karės stovis.

Baltimore priimtoji ir pat-
virtintoji airios susirinkimo
rezoliucija, tarp kitko, sako,
kad dabar tarp Anglijos ir Ai-
rijos yra karės stovis ir kad
taikos konferencija turi į tą
atyžiai pažūrėti, jei nenori,
kad pasaulio taika liktųsi pa-
vojuje. Angliškai tat skamba:
"A state of war therefore
exists between England and
Ireland which, in the interests
of the peace of the world, the
peace conference cannot ig-
nore".

Anglija nesako, kad karės
stovis yra tarp jos ir Airijos,
nes Anglija nepažįsta Airi-
jai teisės kelti karę. Bet Ang-
lija neiklauso airių reikalavi-
mo pripažinti jiems neprigul-
mybę. Anglija neatitaukė iš
Airijos savo karuomenę, o dar
sustiprinę ją. Tie darbai taip
pat aiškiai kaip airių žodžiai
parodo, jog nėra taikos tarp
Airijos ir Anglijos. Airija skel-
bia, kad Anglija yra jos ka-
riaujantis priešas. Anglija ap-
seina su Airija, kaip su suki-
lėliu pavaldiniu. Kol kas nėra
krūvinių susirėmimų, nes Ai-
rija karę apskelbė tik žodžiais.

Paasulius turi rengtis greitai
susilaikti ir daugiau negu žo-
džių. Daug mažesnės ir silp-
nesnės tautos šios karės metu
pareikalavo neprigulmybės
pirma negu tą padarė airiai.
Tat yra ženklas, jog airių ne-
prigulmybės politika yra ve-
dama nuosekliais laipsniais.
Pasirendama Anglijos pripa-
žintomis rinkimų teisėmis Ai-
rija savo atstovais išrinko be-
veik vienus sinn-feinerius, t.
y. žmones reikalaujančius pil-

Nežinia ar tas tiesa, nes ma-
žiau yra kuoni remtis jo spar-
nams ir propelerini.
Vis-gi sakoma, kad nauja-
sis išradimas lakstyti be pavo-
jaus labai augstai esąs labai
naudingas karai, nes lakstytu-
vas lengvai gali nektis daug
sprogetančios medžiagos ir
mesti ją ant priešų be pavo-
jaus sau.

Karę palengvinančiais išra-
dais, kaip bevielis telefonas, tik
nėra.

nos nepriklausomybės savo
šaliai.

Neprigulmybė teisėtai ap- skelbta.

Tie teisėtai išrinktieji Ai-
rijos atstovai teisėtai apskelbė
savo tėvynės neprigulmybę
nuo Anglijos. Jie tą padarė
pasirendami prezidento Wil-
sono apskelbta, kitų talkininkų
užgarta, demokratijos tiesa ir
teise, kad viena tauta negali
valdyti kitos priešais jos no-
rą. Airija parodė savo norą,
kad Anglija nevaldytų jos.

Pasaulis dabar turi susida-
riusį faktą, kuris neliks be pa-
sekmių. Tas faktas parodys ar
talkininkai tikėjo į pavergtųjų
tauty teisę būti liuosomis, ar
skelbė tą teisę netikėdami į
ją. Oficialiai Anglijos asme-
nys mažai ir atsargiai kalbėjo
apie visų pavergtųjų teises
prie laisvės. Jie dažniausiai
tik pritarėdavo Suvienytų Val-
stijų prezidento skelbiamiems
tauty laisvės principams ir
tuos principus siūlydavo sla-
vų tautoms, buvusioms po Aus-
trija. Anglų ministrai nepri-
kaitė Airijos prie pavergtųjų
tauty. Delto Anglijos diploma-
tai parodo turį teisę nepripa-
žinti airių reikalavimo.

Bet demokratijos principas
yra aiškus. Istorijs taip-gi
neturi dviejų nuomonių apie
airius. Jie yra tauta atsikira
nuo anglų. Jie save pripažįsta
airiais, ne anglais, jie nenori,
kad Anglija juos valdytų.

Amerikos Diplomatijs ir Airijs.

Suvienytos Valstijos aiškiai
ir oficiališkai skelbė tris tie-
sas, kuriomis šiandien naudo-
jaasi Airija savo nesutikime su
Anglija. Suvienytų Valstijų
valdžia turės stoti arba Angli-
jos pusėje arba už Airi-
ją. Oficialiai apgarsinus
augtus principus, pavėntus
milijardus dolierių, mobiliza-
vus ir pasiuntus į karę milio-
nus vyrų, praradus šimtus tuk-
stančių gyvybių karėje, veda-
moje tiems principams įvykin-
ti, negalima apsimesti nežino-
jimu, kada visa airių tauta
remiasi tais principais.

Amerika negalės nustylėti ai-
rių tautos reikalavimų ir del-
to, kad tarp Amerikos gyven-
tojų yra daugybė airių. Vieni
iš Airijos atvažiavę, kitų tē-
vai ar protėviai airijoje gimę.
Taip dideliuose dalykuose,
kaip dabartiniai jausmai, pa-
naikina skirtumą tarp mači-
sių tėvynę airių ir tarp gim-
sių šičion. Jie visi atos už Ai-
riją prieš Angliją.

Suvienytų Valstijų pilietybę
turi ir dangelis kitų tauty:
čekai, jugo-slavai, italai, ru-
munai, švedai, suomiai, liet-
vinai ir kiti. Jie visi brangina
neprigulmybę savo gimtosios
šalies. Jie visi tikri. Wilsono
skelbtaisiais tauty laisvės
principais. Reta kuri tauta,
gyvenanti Amerikoje turi ypa-
tingu savo sąryšiu su Anglija,
del kurių atsidavę tauty lai-
svės principo ir nepripažintų
teisės airiams naudotis juo-
mi. Tolkū būdu galima spėti,
kad netolyumoje ateityje Ame-
rikos visoji opinija atos už
airių laisvę prieš Anglijos po-
litiką.

Airių uztarimas ir Viešpatijų Sąjunga.

Tada Suvienytų Valstijų
diplomatai užais sunkios die-
nos. Jei-gi ta diplomatijs eis
iš jos.

lomatai pakis Amerikiečiams
dešimtąjį, Tauty Sąjungos
punktą, kur parašyta: "The
high contracting parties shall
undertake to respect and pre-
serve as against external ag-
gression the territorial inte-
grity and existing political in-
dependence of all states mem-
bers of the league." Tat reiškia:
Augsti sutariantieji turi
apsimti gerbti ir užlaikyti kai-
po prieš užpuolimą iš lauko
teritorijalę čielybę ir esančią
politiką, neprigulmybę visų
viešpatijų, esančių sąjungos
nariams".

Kaip visa Viešpatijų Są-
jungos konstitucija, taip ir šis
tas dešimtasis jos paragrafas
tik tada bus paverstina Sa-
vienytoms Valstijoms teisė,
kada taps priimtas Suvienytų
Valstijų augščiausiosie teisa-
vybės įstaigose. Kol kas jis
dar neperėjo per Senatą. Jei-
gu Senatas paklaustų sena-
torius Borah ir tą Viešpatijų
Sąjungos konstituciją atmes-
tų, tada Suvienytų Valstijų
diplomatais palengvėtų. Jie
galėtų užtarti Airiją ir pri-
sitaikyti prie viešosios opini-
jos savo šalyje.

Geri santikiai su Anglija.

Po to dar liktųsi kita sun-
kenybė — tai draugavimas su
Anglija. Airių rezoliucija
smarkiai varosi prieš tą drau-
gavimą. "Mes primename, sa-
ko airiai, savo draugams A-
merikiečiams Jurgio Washing-
tono atsisveikimo kalbą Ame-
rikos tautai ir ypatingai tą
jos dalį, kurioje išreikšta pa-
tarmė saugotis visokių suri-
kančių sutarčių su Europos
viešpatijomis. Tie žodžiai ir
šiandien tebėra taip teisingi,
kaip tada, kada jie tapo pir-
mą kart išartii."

Ne visi Amerikiečiai yra
tos nuomonės. Daugelis yra
gimę Anglijoje arba kilę iš
angliškų šeimynų. Dar dau-
giau amerikiečių susigiminia-
vo su anglais delto, kad te-
moka tik vieng anglų kalbą ir
delto maitinasi Anglijos minti-
mis. Gal neskaitytina bet labai
intekminga yra ta Amerikos
piniguočių dalis, kuri karės
pradžioje savo pinigų sudėjo
į Anglijos karines paskolas,
arba bondsus. Todel kas ken-
kia Anglijos pinigynai, tas
kenkia tai amerikiečių daliai.
Airijos neprigulmybė, beabe-
jonė, kenkia Anglijos pinigynai,
delto tie žmonės ir jų lei-
džiamieji plačiai skaitomi
laikraščiai nepritaria Airijos
neprigulmybei.

Dar labiau už Airijos ne-
prigulmybę Anglijos pinigams
pakenktų susipykimas su A-
merika; delto žmonės surišu-
siejį savo turtą su Anglijos
turtu dės visas pastangas, kad
Suvienytos Valstijos nesusi-
pyktų su Anglija. Jie moka
garsiai šaukti, jie sugeba
viešoje visuomenės nuomonė-
je sukelti jiems pagėidauja-
mų žvilgsnių.

Viešoji opinija ir diplomatijs.

Prezidentas ir jo pagalbi-
ninkai-sekretoriai atyždžiai žiū-
rės, kas darosi Suvienytose
Valstijose. Nuo visuomenės
pažiūrų daug priklausys vy-
riausybės politika. Jei Ame-
rikos visuomenė aiškiai ir smar-
čiai be abejotimų ir pasidali-
nių stotų už Airijos neprigul-
mybę, išreiksdama pasiren-
gimą stoti net į karę, jei to
reikėtų, tai Suvienytų Valsti-
jų diplomatai užtartų už Ai-
rijos neprigulmybę.

SKRISK, DAINA...

Per mares, per jures,
Per kalvynus, girias
Skrisk tu mano daina!
Ar tau vėjai užstaugs,
Ar tau bangos užkauks, —
Skrisk be baimės viena...

Ten anapus ribų
Nematysi vargų —
Sau skambėsi linksmiai.
Ir laukuos, ir miškuos,
Ir tėvelių namuos
Busi laisva visai.

Ten šalelė daili,
Ten ir žmonės meili:
Laukia, ilgias tavęs.
Jie ištroškę dainų,
Tę slaptingų aidų —
Tav' priglauks prie savęs.

Čia visi svetimi
Ir dvasia tolimi:
Retas nori dainuot.
Ten taip myli dainas, —
Per naktis ir dienas
Jie neliauja niuniuot...

Vaidevutis.

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Užėinant bolševikų gaujoms,
Lietuvos valdžia persikėlė iš
Vilniaus Kaunan.

A. Smetona ir M. Yčas vis-gi
sugrįžo iš Berlyno Lietuvon,
o Šveicarijon atvažiuoja Kli-
mas ir Lastauskas (baltgudis)
dirbti prie Lietuvos pasiunti-
nystės.

Kapsukas jau Vilniuje ir
organizuoja bolševikišką šta-
bą. Artimiausiu Kapsuko pa-
gelbininku yra Aidukevičius.
Jis turi sąrašą Lietuvos inte-
ligentų, paskirtų iškypanti. Pa-
pjomimui paskirti katalikų,
krikščionių demokratų, pažan-
giečių, santariečių ir dešines-

jotis. Suvienytos Valstijos dar
neišėmė ir nesusiūpnino savo
jėgų. Jos galėtų išlaikyti ka-
rę, kad ir su Anglija ir jos lai-
mėtų tą karę. Tos karės lai-
mėjimas pagreitintų taip-gi iš-
sipildymą prezidento Monroe
minčių. Jis norėjo, kad visa
Amerika priklaustų amerikie-
čiams.

Karės vis-gi nebus tarp A-
merikos ir Anglijos. Jei ir bu-
tų, tai ne už Airiją. Anglija
karės su Amerika nenori ir ne-
gali vesti, nes galėtų pakenkti
tik pakraščiams: New Yorkui,
Bostonui. Prie Philadelphiajos
vargiai galėtų prieiti, o Kana-
dos netektų. Todel Suvieni-
tos Valstijos užtariant Ai-
riją, Anglija neoktų ant A-
merikos su karę.

Greičiausiai ir Anglija ne-
paklaustų Amerikos užtari-
mo. Amerika taip-gi neitų lie-
ti savo kraują del Airijos nan-
dos. Taip dalykai ir pasibaigs
vienu diplomatinu susiravi-
mu.

KNYGŲ MYLETOJŲ IR SKAITYTOJŲ DOMAI. Turime gerą išteklį šių knygų:

1. Apie Katalikų Tikybos Tikrą... 30c.
2. Patarmės Moterims... 15c.
3. Krikščionybė ir Moteris... 5c.
4. Gyvenimas Sv. Stanislovo... 20c.
5. Girtuoklio Ipatintis... 20c.
6. Kąta neilmanė? Ši knyga pravartė teatrų lošėjams. La-
bai lengva sušioti... 5c.
7. Markas Antrasis... 8c.
8. Ar yra Dievas?... 5c.
9. Giordano Bruno... 5c.
10. Koperninkas ir Galilėjus... 5c.
11. Į socialistų roję... 5c.
12. Socialistų moralė ir darbai... 5c.
13. Bevaliucizmo darbai... 5c.
14. Apie Apšvietą... 5c.

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS SVENTĖS.

Trečiadienis, vasario 26 d.
šv. Margareta Kortoniė.
Ketvirtadienis, vas. 27 d.
šv. Leonardas

RUKYMAS GATVEKARIŲ PLATFORMOSE.

Milwaukee ave. gatvekarij vakar suareštuotas salionininkas C. A. Martin, 1520 West Division gat., už rukymą priešakinėje gatvekario platformoje.

Suareštuotasis pažinėjo, jog visių bylą su tikslu nusiųti, argi jau ant visuomenės yra uždrausta rukyti gatvekarij platformose.

Jis sako, jog tuo tikslu mieste negyvuoją joks miestas tarybos pareidymas. Tai tik parėdymas sveikumo departamento influencijos siuntimo metu. Visi nepaprasti del influencijos pareidymai tuo tarpu senai atšaukti. Tad rukymo uždraudimas turi turėti išimtį?

VEL VIENAS ŽMOGUS NUŽUDYTAS.

Tony Garrippo rubsiuvelykloj, 1610 Taylor gat., atrasta nušautas Alfonso Onesto, mechanikas.

Trys vyrai, kurie su nužudyto gėravo, suareštuoti. Jie tvirtina, jog Onesto pats nusišovė.

SUTRUMPINTA DARBO VALANDOS.

Association of Western Manufacturers of Women's Clothing savo darbininkams iš geros valios sumažino darbo valandas — ligi 44 valandų per savaitę.

Vadinasi, kasdien bus dirbama po 8 valandas, gi šeštadienis tik 4.

PULMOTORIS IŠGELBĖJO VAIKUS.

Mrs. Mary Ryan, 1217 No. Kildare ave., išėjo grosernėn palikusi namie vienerių metų Alice ir 3 metų Josephą.

Sugrįžusi namo atrado vaikus pritrūkusius nuo gazo, kurs bėgo iš pečiaus virtuvėje.

Tuojaus pašaukta policija. Atvyko su pulmotoriu ir atgaivino vaikus.

JOHNSON BUS PAKARTAS

Teisėjas Crowe atsisakė atnaujinti bylą nuteisto pakartoti žmogžudžio Johnson, kuris pernai nužudė policioną Coreoran.

Jei gubernatorius nesuimsi, ateinančių penktadienį žmogžudis bus nugalabintas.

MOKINO, KAIP IŠSISUKTI IŠ KARIUOMENĖS.

Kareivis Lindus Finsdisen iš Spartanburg, S. C., karės stovyklos pargė laisvą savo draugui Chicagoje. Laiskė draugui patarė naudotis keliais tais "Dr. Cocherio" milteliais, kad nepatekti kariuomenėn.

Lindsisen buvo parkeliavęs Chicago. Už tuos savo patarimus suareštuotas ir pasiųstas atgal karės stovyklon.

Tuo tarpu, turbūt, visoj Amerikoje nėra tokių miltelių, kurie jį patarė vartoti savo draugui.

IS CHICAGO LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

PRANESIMAS.

Lietuvių Rymo-Katalikų A. Labd. Sąjungos Centro mėnesinis susirinkimas atsisbas sekdioje, vasario 26 d., 1919 m., 7:30 val. vakare. Apveizdos Dievo patarėjos svetainėje prie 18-tos ir Union gatvių, Chicagoje.

Visų knopų atstovus meldžiame skaitlingai atsilankyti, nes yra svarbių dalykų del svarstymo.

IS NORTH SIDE.

L. D. S. 20-ta kuopa laikė extra susirinkimą 23 d. vasario, tuojaus po pamaldų, šv. Mykolo Arkaniolo par. salėje. Susirinkimas buvo šauktas su tikslu, kad būtų galima surasti kokių nors pagalbą dabar streikuojantiems broliams darbininkams audiminese, Lawrence, Mass.

A. Nausėda, kalbėdamas tame reikale paaiškino, kad dabartinis laiku pragyvenimas yra sunkus, o ypatingai streikieriams ir ragino dėti sulig išgalės aukas. M. Mažeika tą paršė ir davė inėšimą, kad mūsų kuopa šiaip ar taip turi \$100.00 surinkti tam tikslui.

Po to buvo aukų rinkimas. Aukų: kun. F. Kudirka 5 dol., M. Mažeika 3 dol., A. Nausėda 2 d. ir A. Baskis 2 dol.

Po 1 dol.: K. Balčunas, B. Trečiokas, J. Naujokas, A. Bacevičia, J. Petraitis, A. Girdžiūnas.

Tai tik keletas narių susirinkę sudėjo 18 dol. Paskui nutarta surengti prakalbas ateinančių ketvėrą, 28 d. vasario, šv. Mykolo par. salėje. Kviečiame northsidiešius atsilankyti į šias prakalbas deito, kad bus garsūs kalbėtojai streiko reikaluose. Jau visi žino, kad L. D. S. visuomet turi geriausius kalbėtojus, kurie nušviečia krikščionių demokratų gyvenimą ir ateitį.

Surinktos aukos bus tuojaus anšistos į L. D. S. streikierių fondą, iš kurio bus teikiama pagalba streikuojantiems darbininkams.

Todėl dar kartą primenam, kad kožnas vienas nepraleistų šių prakalbų.

Nut. raštininkas.

IS NORTH SIDES.

Senas laikas jau kaip šv. Mykolo parap. choras gyvuoja. Tiesa, apie jo gyvenimą ikišiol nelabai kas ir žinojo. Kad parodyti visuomenei savo gyvenimą ir veiklą, choras nutarė surengti vakarą.

Vakaras įvyko vasario 16 d. Artistai-mėgėjai sulaušė "Nastutę".

Lošime dalyvavo sekančios ypatos: Nastutė — P. Kaminskaitė, Ona Braukienė, Nastutės motina — E. Martinaitė, Petras, Nastutės mylimas, —

J. B.

Lošime dalyvavo sekančios ypatos: Nastutė — P. Kaminskaitė, Ona Braukienė, Nastutės motina — E. Martinaitė, Petras, Nastutės mylimas, —

J. B.

Lošime dalyvavo sekančios ypatos: Nastutė — P. Kaminskaitė, Ona Braukienė, Nastutės motina — E. Martinaitė, Petras, Nastutės mylimas, —

J. B.

Lošime dalyvavo sekančios ypatos: Nastutė — P. Kaminskaitė, Ona Braukienė, Nastutės motina — E. Martinaitė, Petras, Nastutės mylimas, —

J. B.

Lošime dalyvavo sekančios ypatos: Nastutė — P. Kaminskaitė, Ona Braukienė, Nastutės motina — E. Martinaitė, Petras, Nastutės mylimas, —

J. B.

Lošime dalyvavo sekančios ypatos: Nastutė — P. Kaminskaitė, Ona Braukienė, Nastutės motina — E. Martinaitė, Petras, Nastutės mylimas, —

J. B.

Lošime dalyvavo sekančios ypatos: Nastutė — P. Kaminskaitė, Ona Braukienė, Nastutės motina — E. Martinaitė, Petras, Nastutės mylimas, —

J. B.

Lošime dalyvavo sekančios ypatos: Nastutė — P. Kaminskaitė, Ona Braukienė, Nastutės motina — E. Martinaitė, Petras, Nastutės mylimas, —

J. B.

P. Maskolaitis, Jonas, Ona giminaitis, — J. Zekaitis, Raštininkas, — A. Kupris, Dribla, — J. Šlajus.

Is lošėjų, geriausia atliko savo roles: P. Kaminskaitė ir E. Martinaitė. Kiti lošėjai irgi gerai lošė, tik laikurose vietose nelabai aiškiai kalbėjo, taip kad toliau sėdintiems negalima buvo girdėti kalbos. Šiaip viskas gana gerai pavyko.

Pasibaigus lošimui, choras, vedamas B. Lauraičio, sudainavo: "Lėk sakalėli" ir "Eina garsas". Programą užbaigė su tautiniu himnu — "Lietuva, tėvyne mūsų".

Paskui prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki velumai. Muzika buvo Budriko orkestra.

Vakaro pelnas yra skiriamas Tautos Fondui.

Reikia ištarti ačių vietiniam vargonininkui už jo pastangas ir pasidarbavimą surengime šito vakarėlio.

Daugiau tokių vakarų. Jaunutis.

IS WESTSIDES.

Sekmadienį, vasario 23 d., Aušros Vartų parapijinėje svetainėje įvyko labai puikus ir pamokantis pasilinksminimo vakaras. Parapijos komiteto, Kazimieriečių Seserų ir klebono, gerb. kun. F. Meškauskio trisų pastatyta scenoje komedijėlė "Nuo ausies lig ausies". — Pantaminas "Eikim prie kryžiaus", — farsa "Vaiku išbudimas", ir monologas "Bernas".

Visi veikėjai savo uždavinius išpildė labai gerai. Gi berno rolę tik jau joks net ir geriausias veikėjas turbūt geriau nebūtų atlikęs.

Zmonių buvo pilna ruiminė svetainė. Visi jautėsi linksmi, užgaudinti. Keturi jaunučiai smuikoriaus gerokai įjvargino atėjais atkartojiman išsankdami.

Programai užibaigus prie švelnios muzikos prasidėjo žaizės. Daugiau tokių vakarų.

Tėmijantis.

IS TOWN OF LAKE.

šv. Antano draugijos susirinkimas.

Prasitame savo susirinkime šv. Antano draugija antru kartu padarė riškiąvą Lietuvos laisvės reikalams. Ir dar suaukota 18 dol. 80c. Piniagai perduoti Tautos Fondo 39 skyriaus išdiniui, J. Balnui.

Aukų šios ypatos: B. Naviekas 2 dol.

Po 1 dol.: K. Dapševičius, A. Meškauskis, M. Jonikas, M. Petrauskis, M. Damaška, A. Radavičius, A. Urbutis, Pr. Šinkus, P. Jucius. Smulkiais sumesta 7 dol. 80c.

Tebuna garbė šv. Antano draugijai, kuri taip atjaunė Lietuvą ir nori ją matyti neprigulminga šalimi.

J. B.

Armour's

GERIAUSIOS RUŠIES OLEOMARGARINES

Nut Margarine

ARMOUR AND COMPANY

CHICAGO

Pirkite Šiandien!

Jusu Krautuvninkas Pristatys.

AL. ADOMAS A. KARALAIKAS, SEKANČIAS RAŠAU.

Al. Adomas A. Karalaitis, 1217 No. Halsted St., Chicago, Ill.

Al. Adomas A. Karalaitis, 1217 No. Halsted St., Chicago, Ill.

Al. Adomas A. Karalaitis, 1217 No. Halsted St., Chicago, Ill.

NELAUKITE KOL PRADĖSITE SIRGTI

Vienas iš didžiausių ligų yra tai Prietvaras. Pasi-saugokite šitos ligos. Figulkos ir kiti vaistai gali tikslai jums pagelbėti ant nekuro laiko bet rezultatai nekno-met nebus geri. Tikslai vienas vaistas yra kuris pagelb-eti Gamtai prašalinti šita negeruma. Gamtos būda rei-kin prašalinti nereikalingus dalykus iš vidurio, jeigu ne tai prietvaras yra rezultatu.

Priešdėkite gamtai vartojant

STANOLAX

del Prietvaro

Tai pasekmingiausias vaistas. Absoliutiškai nepa-vojingas. Nepalieka skausmu po vartojimui. Stanolax yra nespalvuotas, nekvepiantis mineralinis aliejus kuris yra labai švarus. Jis savo darbu atlieka nekaipo papras-tas vaistas bet knipo mechaniškas lubrikantas kuris greitai sujudina jusu vidurius ir nereikalingus dalykus išvaro.

Klauskite STANOLAX. Neimkite nieko kito.

STANOLAX yra pardavinėjamas pas visus vaisti-ninkus. Jeigu jusu vaistininkas neturi tai parašykite mums o mes tuojaus jam dastatysime.

Parduodamas 16 uncų buteliniuose

STANDARD OIL COMPANY

(CHICAGO)